

Kristina Rutkovska

Abstrakt

Analiza konceptu RODZINA została przeprowadzona na podstawie danych systemowych, ankietowych i tekstowych. W jej toku wyłoniono bazowe wyobrażenia w rozumieniu pojęcia:

1. Rodzina jest najmniejszą jednostką społeczną, ma skomplikowaną strukturę, opartą na surowo przestrzeganej hierarchii wewnętrznej, autorytecie głowy rodziny. Jest częścią większej struktury społecznej – państwa, z czym wiążą się zobowiązania rodziny wobec państwa, a państwa wobec rodziny.
2. Rodzina jest grupą ludzi, opartą na poprawnych (rzadziej – niepoprawnych) relacjach wzajemnych. Preferowane są zaufanie, tolerancja i wzajemna pomoc. Duże znaczenie w kształtowaniu poprawnych relacji rodzinnych mają wspólne zainteresowania i poglądy.
3. W rodzinie cenione są miłość, więź duchowa między jej członkami, spokój i harmonia.
4. Rodzina jest oparta na relacjach pokrewieństwa. W litewskim materiale słownikowym zachowało się rozumienie rodziny jako szerszej wspólnoty (*šeimyna*), w której skład wchodzi też służba. Wyrazem rodzina może być określana również cała wieś. Taki archaiczny model uległ obecnie modyfikacji, członkami współczesnej rodziny mogą być bowiem także osoby bliskie duchowo.
5. Rodzina jest kojarzona ze wspólnym domem, gdzie zawsze się spotyka. Wskazuje się na problemy z jego nabyciem i utrzymaniem. Rodzina jest też kojarzona ze sprawami bytowymi – zarobkami, biedą, bogactwem (rzadziej), wspólnymi sprawami majątkowymi, wspólnym spożywaniem posiłków.
6. Rodzina może też być miejscem wspólnej modlitwy i sprawowania obrzędów religijnych. Jest to cecha wyrażona bardzo słabo, podkreśla się tylko wartość związku małżeńskiego zawartego w kościele, ślubów kościelnych, natomiast wspólne obchodzenie świąt religijnych jest już raczej pozbawione wymiaru kościelnego. Tylko dyskurs religijny wyraźnie akcentuje rozumienie rodziny jako ostoi wiary i nowo narodzonego życia.